

Predikan i Kyrkhults kyrka 2012 av Tobias Bäckström

Långfredagen.

"Korset"

Jes 53:1-12

1 Petr 3:18-19

Matt 27:32-56

Ps: 140, 652, 456, 144, 142

Det är segraren som skriver historien brukar vi säga. Och så är det ju: vi är vana vid att det är den starkaste som gör mest avtryck, som finns kvar i människors minne längst. Den som har mest vapen, den som varit mest framgångsrik på slagfälten, det är den som får störst utrymme i historieböckerna.

Men det finns ett viktigt undantag från detta. Jesus väg till korset är ju förlorarens, den svages väg. Offrets väg. Ändå får denna väg störst utrymme i evangelierna och Jesus brukar ju av historiker anges som den historiska gestalt som påverkat historien mest. Kristen tro handlar om att det är offret som skriver historia, inte de med mest makt och styrka. Ja, i det här fallet handlar det om så mycket mer än att bara få ett kapitel i historieböckerna. Jesus *skapar* historien, korset står i centrum, inte bara i kristen tro utan i hela mänsklighetens historia.

Korset står som vattendelare i världens historia, det finns ett före och ett efter. Fram till Jesu offer var det en viss ordning som gällde. Då utkrävde Gud rättvisa, människornas onda handlingar skulle straffas. Och därför var man tvungen att ständigt offra, gång på gång, för att tillfredsställa en vredgad Gud. Med Jesu offer så avslutas allt detta. Nu är det en ny ordning som gäller, nådens ordning. Nu gäller Kristi offer överallt och för alla. Vi blir alla inbjudna att gå in i denna nådesordning.

Men låt oss inte gå händelserna i förväg, låt oss återvända till korset och till mannen som hänger där. Mitt i dagens evangelium, vid sjätte timmen så står det om ett mörker som föll över hela jorden och varade till nionde timmen. Då ropade Jesus med hög röst: "*Eli, Eli, lema sabachtani?*" Jesus yttrade ju sju ord på korset, men Matteus har bara med detta. Det är kanske för att han vill betona detta extra mycket som han utlämnar de andra sex. Mitt i mörkret, ett mörker som drabbade hela jorden, så hörs detta rop: "Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?"

Men kan Guds son bli övergiven av Gud? Hur ska vi förstå detta? Det är säkert så att Jesus citerar psalm 22, även om de omkring honom missuppfattar hans rop och tror att han ropar på Elia. I psalm 22 så är det det lidande Israel som ropar till sin Gud. Men vi får förstå det i en vidare betydelse, det är hela världens nödrop, mänskligheten som lider över Guds mörker och frånvaro. Denna frånvaro tar Jesus och fångar upp och gör till sin egen. Jesus dör i vårt ställe, och då handlar det inte bara om den fysiska döden. Även den eviga döden går Jesus in i, i vårt ställe. Den eviga döden är ju den absoluta gudsfrånvaron, den eviga skilsmässan från Gud. Även detta totala mörker går Jesus in i.

Människan kan överge Gud, men Gud kan inte överge människan. Även om det kan kännas så för många så handlar det inte om någon egentligen gudsfrånvaro. Den har nämligen Jesus tagit på sig i vårt ställe. Jesus gick in i helvetet för att ingen människa skulle behöva hamna där. Helvetet är nämligen inte eld och svavel utan frånvaro av Gud. Det helvetet upplevde Jesus mellan den sjätte och nionde timmen på korset.

Men om Jesus, som själv är Gud, har gått in i denna gudsfrånvaro, då finns det inte längre någon total frånvaro av Gud, inte ens i helvetet. Jesus blev övergiven av Gud i vårt ställe och nu kan ingen människa längre bli detta. Kristi närvaro har nu trängt in och genomsyrar allt, på jorden och under jorden. Något tillstånd som är totalt utanför Guds närvaro finns inte längre.

Matteus beskriver, mer än de andra evangelisterna, hur Jesu död påverkade oss och hela skapelsen. När Jesus gav upp andan så inträffar tre saker omedelbart. Förhänget i templet brast, jorden skapade och klipporna rämnade och döda blev levande igen.

Att förhänget brast innebar en ny ordning för relationen mellan Gud och människorna. Från och med nu så krävs det inte längre att översteprästen offerar först innan folket kan närma sig Gud.

Förhänget var ett kraftigt draperi som skiljde det allra heligast från det heliga. I 2 Mos 26:31 så finns det noga angivet hur detta förhänge skulle vävas: bland annat skulle det avbildas keruber, änglar på framsidan.

Dessa keruber pekar tillbaka till urhistorien. När Adam och Eva drevs ut ur paradiset så var det också keruber som vaktade ingången. De såg till att människan inte längre kunde vandra fritt med Gud.

Och förhänget med keruberna hade alltså samma funktion: att skilja mellan Gud och människa. De markerade: hit men inte längre. De vaktade porten till paradiset där Gud själv bor. Men den första långfredagen, vid nionde timman så brast alltså detta förhänge, keruberna finns inte längre kvar, vägen är öppen till paradiset.

Det andra som skedde var att jorden skakade och klipporna rämnade. Jesu död sände chockvågor genom hela skapelsen. Och det är ju inte så märkligt. Jesus var ju med när jorden klipporna skapades. När han nu dör så rubbas själva materien. När han slutade andas var det som om hela skapelsen höll andan. Händelserna vid korset påverkade inte bara mänskligheten utan hela skapelsen.

Det tredje som skedde var att gravarna öppnades och många av de avlidna uppväcktes. Även om det betonas att det var först efter uppståndelsen som de gick in i staden och kunde ses av många så var det ändå redan nu som de uppväcktes, i samband med Jesu död. Så konkret ledde Jesu död till liv för människor. När han gav sitt liv oss, hans död var inte meningslös, hans liv rann inte bort till ingen nytta. Livet gavs till oss så att vi får leva, när Jesus dog så var det inget liv som slösades bort,

Den här tillfälliga och lokala uppståndelsen blir en bild av den allmänna uppståndelsen som alla döda väntar på. Det skedde för att visa på betydelsen av Jesus död, genom hans död får vi liv.

Det är segraren som skriver historien. Ja, men Jesus är offret som segrar. Det är det slaktade lammet som vunnit seger. Även om det inte ser ut som en seger för oss. Inte än. Det ska dröja tre dagar innan hans seger blir uppenbar. Men det betyder inte att segern inte är vunnen. Redan nu när han hänger på korset så är det som segrare som han gör detta. Han hänger mellan himmel och jord och människorna ser upp till honom. Den som först inser vem han var och berättar detta är inte någon från det judiska folket utan en soldat. Officeren som nyss korsfäst honom, greps av fruktan och sa: ”Denne mannen måste ha varit Guds son.”